

Pozměňovací návrh Františka Adámka
k poslaneckému návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování
služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů
(sněmovní tisk č. 366)

K části první – změna zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

1. Navrhuje se novelu členit na články. Pod nadpis části první „Změna zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině“ vložit slova „Čl. I“, pod nadpis části druhé „Změna zákona o daních z příjmů“ vložit slova „Čl. II“, jako „Čl. III“ označit přechodné ustanovení ke změně zákona o daních z příjmů a dále pod nadpis části třetí „účinnost“ vložit „Čl. IV“.

2. Bod 1 nově zní:

„§ 2 zní:

„§ 2

Službou péče o dítě v dětské skupině se pro účely tohoto zákona rozumí činnost provozovaná poskytovatelem služby péče o dítě v dětské skupině zapsaným do evidence poskytovatelů ve smyslu ustanovení § 4 (dále jen „poskytovatel“), spočívající v pravidelné péči o dítě od jednoho roku věku do zahájení povinné školní docházky a umožňující docházku v rozsahu nejméně 6 hodin denně, která je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí a která je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte.“.

3. V bodě 3 se slova „a v § 25“ zrušují a za slovy „§ 22 odst. 2 písm. e)“ se čárka nahrazuje slovem „a“.

4. Za bod 3 se vkládá nový bod 3a, který zní:

„ 3a. V § 15 se vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Výjimky z hygienických požadavků stanovených prováděcím právním předpisem pro dětské skupiny do 12 dětí je možné povolit, jen pokud tím nebude ohrožena ochrana veřejného zdraví. O povolení výjimky rozhoduje na žádost poskytovatele krajská hygienická stanice.“

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 4.“.

5. Bod 5 nově zní:

„§

22

odst.

1

zní:

„(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku, jestliže označuje svou činnost jako službu péče o dítě v dětské skupině, ačkoliv není zapsaná do evidence poskytovatelů ve smyslu § 4.“

6. Bod 6 nově zní:

„§ 23 odst. 1 zní:

„(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu, jestliže označuje svou činnost jako službu péče o dítě v dětské skupině, ačkoliv není zapsaná do evidence poskytovatelů ve smyslu § 4.“

K části druhé – změna zákona o daních z příjmů

Část druhá včetně nadpisu zní:

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o daních z příjmů

Čl. II

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006

Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona č. 215/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb. a zákona č. 267/2014 Sb., se mění takto:

- 1 V § 24 odst. 2 písm. zw) bodě 1 a 2 se slova „zařízení péče o děti předškolního věku“ nahrazují slovy „předškolního zařízení“.
- 2 V § 35bb odst. 1 se slova „zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona“ nahrazují slovy „předškolním zařízení“.
- 3 V § 35bb se doplňuje nový odstavec 6, který zní:
„(6) Pro účely daní z příjmů se předškolním zařízením rozumí
 - a mateřská škola podle školského zákona nebo obdobné zařízení v zahraničí,
 - b zařízení služby péče o dítě v dětské skupině a
 - c zařízení péče o dítě předškolního věku provozovaná na základě živnostenského oprávnění, pokud charakter takto poskytované péče je srovnatelný s péčí poskytovanou
 - 1 zařízením služby péče o dítě v dětské skupině nebo
 - 2 mateřskou školou podle školského zákona.“
- 4 V § 38k odst. 5 písm. j) se slova „zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona“ nahrazují slovy „předškolním zařízení“.

- 5 V § 381 odst. 2 písm. f) se slova „zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona“ nahrazují slovy „předškolního zařízení“.

Čl. III

Přechodné ustanovení

Pro zdaňovací období započatá do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Odůvodnění:

K čl. I:

Pro větší přehlednost se navrhuje členit celou novelu na články.

Navrhuje se zpřesnění § 2 tak, že služba péče o dítě v dětské skupině musí zajistit docházku dítěte do dětské skupiny minimálně v rozsahu 6 hodin denně. Z ustanovení tak bude zřejmé, co se myslí pravidelnou péčí o dítě. Reaguje se především na obavu některých zástupců neziskových organizací, že definice činnosti podle stávajícího znění § 2 fakticky bude zahrnovat pod režim dětské skupiny i poskytovatele „klasických“ volnočasových aktivit pro děti a rodiny (kroužků).

V bodě 3 návrhu doporučujeme vypustit slova „v § 25“, protože předkladatel sněmovního tisku č. 366 navrhuje v bodě 7 návrhu § 25 včetně nadpisu zrušit. Pokud tedy dojde ke zrušení § 25 včetně nadpisu, je jeho uvedení v tomto bodě nadbytečné.

S ohledem na skutečnost, že z debaty při přijímání zákona o dětské skupině také vyplynulo, že hygienické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem pro dětské skupiny do 12 dětí jsou nastaveny příliš striktně, navrhuje se doplnit možnost, aby krajská hygienická stanice podle vlastního uvážení uložila v určitých případech dětským skupinám do 12 dětí výjimku z hygienických požadavků. Výjimka však nesmí ohrozit ochranu veřejného zdraví. Stejně ustanovení je také v hygienické vyhlášce č. 410/2005 Sb., kterou se řídí větší dětské skupiny nad 12 dětí.

Navrhuje se také přesnější znění skutkových podstat správních deliktů, neboť navržené znění není v souladu s navrhovaným zněním § 2 zákona o dětské skupině. Za správní delikt by mělo být označeno takové jednání, kdy za dětskou skupinu je označována služba, která není jako dětská skupina evidována na MPSV. Také podle stanoviska Ministerstva vnitra znění jednotlivých skutkových podstat správních deliktů uvedených v § 22 odst. 1 a § 23 odst. 1 uvedené v tisku č. 366 je formulováno v rozporu s ustálenou legislativní praxí, podle níž je

nutné, aby skutkové podstaty odkazovaly na konkrétní ustanovení zákona, která upravují hmotněprávní povinnosti, aby bylo jednoznačné, jaké porušení konkrétní právní povinnosti má být ve skutkové podstatě sankcionováno.

K čl. II:

Navrhuje se nahradit část druhou poslaneckého návrhu zákona zcela novým zněním. Úpravy v části druhé souvisí s novelizací zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o dětské skupině“), ve kterém se mění současná povinná evidence poskytovatelů, kteří provozují dle zákona o dětské skupině činnost splňující definiční znaky dětské skupiny, na evidenci dobrovolnou.

V důsledku současného znění zákona o dětské skupině podléhá péče o děti předškolního věku vždy právní regulaci některého z následujících zákonů, a to:

- zákonu č. 561/2004 Sb., školský zákon (mateřské školy),
- zákonu o dětské skupině a
- zákonu č. 455/1991, živnostenský zákon.

Péče o děti na základě živnostenského zákona je provázána buď na základě vázané živnosti „péče o dítě do 3 let věku v denním režimu“ anebo na základě volné živnosti (odbor činnosti č. 72: mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti nebo obor činnosti č. 79: poskytování služeb pro rodinu a domácnost, tj. chůva pečující o dítě nad 3 roky v jeho domácnosti, a dále jakékoliv příležitostné hlídání dětí (dětské koutky) a dále celá řada služeb pro domácnost).

Mimo rámec právní regulace těchto zákonů není možné vykonávat péči o děti odpovídající z hlediska svého rozsahu a charakteru péči poskytované oficiálními mateřskými školami či dřívějšími jeslemi.

Důsledkem novely zákona o dětské skupině, která zavádí dobrovolnou evidenci, je možnost poskytovat péči o děti i v režimu bez právní regulace, mimo rámec zmíněných zákonů (př. lesní školky). Záměrem je však poskytnout slevu za umístění dítěte podle § 35bb zákona o daních z příjmů pouze zařízením, která splňují požadavky speciálních právních předpisů, což je osvědčeno jejich evidencí či registrací u orgánu státní správy. Avšak zákon o daních z příjmů dnes používá souhrnný obecný pojem „zařízení péče o děti předškolního věku“. Bez navrženého legislativního zásahu by tento pojem zahrnoval kromě služby péče o dítě v dětské skupině a péči o dítě na základě živnosti, nově i péči o dítě v režimu bez právní regulace, neboť původně se nepředpokládalo poskytování péče o děti mimo tři výše uvedené zákonné režimy. Proto se navrhuje nahradit v § 35bb odst. 1 stávající pojem „zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy podle školského zákona“ novým pojmem „předškolní zařízení“ a vymezit je v odst. 6 tak, aby daná sleva za umístění dítěte nedopadala na zařízení péče o děti předškolního věku mimo rámec právní regulace.

Nově tak bude předškolním zařízením (i) mateřská škola podle školského zákona, (ii) zařízení služby péče o dítě v dětské skupině podle zákona o dětské skupině (tj. dobrovolně

zaevidování poskytovatelé péče o dítě) nebo (iii) zařízení péče o dítě předškolního věku poskytována na základě příslušné vázané nebo volné živnosti.

Za předškolní zařízení jsou považovány i jejich zahraniční obdoby (např. zahraniční mateřská škola apod.) Navržená úprava vychází z přístupu, že pokud je za institutem odkaz na právní předpis, který ho upravuje („podle školského zákona“), pak to označuje jen právní institut podle českého práva a je nutné výslovně rozšířit aplikaci normy i na zahraniční instituty (písm. a)). V opačném případě (tj. bez odkazu na právní předpis, který daný institut upravuje) je zahrnut jak institut českého práva, tak jeho zahraniční obdoby (písm. b) a c)).

Problematické u těchto živností je jednak riziko neoprávněného získání slevy na dani v případě, kdy daný subjekt je sice registrován (tj. má danou živnost), ale živnost fakticky neprovozuje, a jednak u volných živností široký rozsah a roztržitost subjektů tuto péči poskytujících (např. koutky v obchodních domech, zájmové kroužky apod.), přičemž se ne vždy jedná o soustavnou péči o dítě v předškolním věku. Z těchto důvodů se navrhuje, aby péče o dítě předškolního věku na základě živnosti byla považována za předškolní zařízení pouze za podmínky, že charakter této péče bude srovnatelný s péčí o děti v ostatních předškolních zařízeních, tj. v dětské skupině nebo v mateřských školách podle školského zákona. Pro posouzení naplnění této podmínky není rozhodující, zda je poskytována v domácnosti dítěte nebo ve zvláštních prostorách živnostníka, ale charakter poskytované péče, tj. péče musí být z hlediska obsahu a intenzity alternativou k mateřským školám nebo dětským skupinám. Klíčovým zkoumaným hlediskem bude právě trvalost, soustavnost a pravidelnost této péče, a to vždy o dítě předškolního věku. Co se týče rozsahu poskytované péče, lze se odkázat na navrhovanou úpravu v § 2 zákona o dětské skupině, kde je výslovně upraveno, že poskytovatel služby péče o dítě v dětské skupině musí umožnit docházku alespoň v rozsahu 6 hodin denně. Toto kritérium bude jedním ze zkoumaných hledisek charakteru péče o dítě poskytované na základě živnosti a vyloučí možnost uplatnit si slevu za nahodilé hlídání jako např. koutky v obchodních domech, hlídání chůvou nesplňující minimální rozsah, nebo poskytovatele volnočasových aktivit pro děti.

Současně je nutné provést obdobnou úpravu (nahrazení pojmů) i v § 24 odst. 2 písm. zw) zákona o daních z příjmů, navrhuje se tak zúžení daňové uznatelnosti výdajů na provoz zařízení péče o děti předškolního věku na straně zaměstnavatelů podle § 24 odst. 2 písm. zw) tak, aby toto ustanovení dopadalo na stejná zařízení jako v případě slevy na umístění dítěte v § 35bb. Daňově uznatelné budou nově jen výdaje zaměstnavatele na provoz (i) vlastní mateřské školy podle školského zákona (ii) vlastního zařízení péče o dítě v dětské skupině nebo (iii) vlastního zařízení péče o dítě předškolního věku provozovaná na základě živnostenského oprávnění, pokud charakter takto poskytované péče je srovnatelný s péčí poskytovanou v dětské skupině nebo v mateřské škole podle školského zákona. Obdobně budou posuzovány také příspěvky na provoz těchto zařízení zajišťovaný jinými subjekty pro děti zaměstnanců zaměstnavatele, který tyto příspěvky bude poskytovat.

Oproti poslaneckému návrhu novely zákona o dětské skupině a zákona o daních z příjmů se nenavrhuje úprava v § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů a ponechává se v současném znění. Úprava uvedeného osvobození zákonem o dětské skupině byla provedena

v širším kontextu daňových výhod souvisejících s problematikou péče o děti. Toto osvobození bylo aplikováno již před zákonem o dětské skupině a bezprostředně tedy nesouviselo s regulací zařízení poskytujících služby péče o dítě v dětské skupině. Ba naopak úprava provedená v souvislosti s dětskou skupinou doplňuje stávající daňové osvobození, resp. stávající daňové osvobození automaticky zahrne i nově zavedené zařízení poskytující služby péče o dítě v dětské skupině. Přijetí poslaneckého návrhu novely § 6 odst. 9 písm. d) zákona o daních z příjmů by znamenalo zúžení daňového osvobození nepeněžního plnění v podobě možnosti použít zařízení péče o dítě předškolního věku poskytnutého zaměstnavatelem zaměstnanci z FKSP, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po jeho zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění příjmů ve formě možnosti využít zařízení péče pro dítě předškolního věku. To by v porovnání se stávajícím rozsahem osvobození znamenalo, že by již nebylo možné poskytnout od daně osvobozené plnění např. v případě podnikových, soukromých mateřských školek, soukromých jeslí, dětských center provozujících mateřskou školku a i u zařízení provozovaných na základě živnosti, jejímž předmětem činnosti péče o děti podle zákona o živnostenském podnikání. Takováto úprava by mohla být oprávněně napadena jako neodůvodněně diskriminující, jelikož by zvýhodňovala některá zařízení věcně poskytující téže služby čistě na základě formálních kritérií.

K čl. III:

Z důvodu, že návrh zákona váže svojí účinností na den vyhlášení ve Sbírce zákonů, které může nastat v průběhu zdaňovacího období, navrhuje se přechodné ustanovení, které stanoví, že pro zdaňovací období započatá do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona se použije zákon č. 586/1992 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti navrhovaného zákona. Tzn., že pro zdaňovací období započatá před účinností navrhovaného zákona bude platit stávající právní úprava.

-